

Jak se ptát?

Používejte otevřené otázky a podporujte přirozené reakce dětí a jejich spontánní odpovědi

Počet dětí: každý sám nebo skupina dětí

Věk: 5+

Délka aktivity: 10 minut

Materiál: obrázková kniha

Otevřené otázky

(umožňují více odpovědí, a právě takové odpovědi jsou nejzajímavější)

Otázky na pocity vyvolané čtením:

Co se ti líbilo? Co tě zaujalo?

Co se ti nejméně líbilo? Proč? (Neptejte se: „Máš strach?“ Taková přímá otázka často dítě odradí.)

Otázky na identifikaci s knižním hrdinou:

Co bys dělal/a na jeho/jejím místě ty?

Otázky na motivaci postav:

Proč postava udělala právě tohle? Poradil/a bys jí něco jiného?

Otázky na hodnocení přečteného, na vyprávění:

Líbil se ti konec příběhu? Raději bys měl/a jiný konec? Jaký?

Uzavřené otázky

(Měly by se používat co nejméně, protože obecně umožňují pouze jedinou správnou odpověď.)

Otázky na prvky a způsob vyprávění příběhu

- Kdo je hlavní postava?
- Kde se příběh odehrává? (jediné prostředí, dvě protikladná prostředí, různá prostředí...)
- Kdy se příběh odehrává? (A jak dlouho trvá?)
- Jaký problém řeší hlavní postava příběhu?
- Jak se pokusila problém vyřešit?
- Vyřešil se problém?
- Co se stalo na konci příběhu?
- Co se změnilo od začátku do konce příběhu?

V žádném případě

se neptejte na
podrobné a konkrétní
věci, které by bylo
nutné se učit nazpaměť:
„Jak se jmenuje...?,
Kdo řekl, že...?“

No tak?!
Jak se jmenují
tři prasátka?

Otázky na poznávání obrázků (u nejmenších dětí):

- Co je to?
- Kdo je to?
- (viz Procházka obrazem, strana 76)

Otázky na předchozí znalosti dětí:

- Sněží v džungli často?
- Je v příběhu všechno jako v opravdovém životě? Co je vymyšlené?
- Jaký jiný příběh ti to připomíná?

Otázky na jazyk vyprávění:

- Jak je text napsán?
- Co můžeme říct o „formě“ textu?

Pozor

na „systematické“ zkoumání knih jako ve škole.
Otázky + shrnutí + rozbory = nechuť číst!

V našem příběhu asi něco chybí...

Domyslete chybějící část příběhu

Počet dětí: každý sám nebo ve skupinkách po 2–4

Věk: 6+

Délka aktivity: 50 minut

Materiál: „strhující“ příběh vhodný pro vybranou věkovou skupinu. Hledejte v obrázkových knihách, komiksech, kratších textech...

PŘÍPRAVA

- Skryjte vybranou část příběhu: konec (klasické zadání), začátek nebo střed obrázkové knihy, komiksu, novely...
- Přečtěte dětem příběh bez chybějící části. V předčítání se mohou střídat děti, pokud chtějí.

ÚKOL

Domyslete chybějící část příběhu. (Vyprávějte nebo napište – podle věku dětí.)

VARIANTA: VYLEPŠENÝ PŘÍBĚH

Můžeme také zkusit přidat k hotovému příběhu něco navíc.

PŘÍKLADY:

- Vymysli, „jak to bylo předtím“: nešťastné dětství zlého vlka z pohádky O Červené karkulce.
- Vymysli pokračování: Rychlé šípy: Jindra Hojer dostane mobil.
- Vlož epizodu: Praotec Čech se svou družinou se na cestě do Čech zastaví u moře.

Pravopis teď neřešte!

Všechno má svůj čas.

- V kreativní fázi se rozhodně nezapomínejte na správnou gramatiku: úplně by to zničilo živelnou tvorbu vašich začínajících autorů.
- Než ale budete díla zveřejňovat, určitě předtím zkontrolujte pravopis a také čitelnost rukopisů. Chceme přece, aby ostatní čtenáři naši tvorbu pochopili a ocenili!